

Vörös István
A NAGY UTAZÁS

1

A fiatal előtt ma nyitva a világ,
ha világnak mondható az internet világa –
a közhely naivitás és buta furcsaság,
az internet arcunkba világító lámpa.

Ha lényegében minden megismerhető,
tehát az elvágódás ismeretlen érzés,
akkor a levágott sárkányfej visszanő,
a szaga és a büze lesz a megkísértés,

a valóság meg színtelen és szagtalan
marad, csak látvány és hang, semmi más ezen túl,
az idő az ottbenti térben elrohan,
ezért a kíváncsi éppen oda kirándul.

De egyszer végre vissza kéne térnie
a világból kivonult büszke nemzedéknek
az egyetlen jövőbiztos helyre, ide,
hol szükségyszerűség tartja meg az egészset,

nem váltakozó szabályok viszik tovább
a szimulációt, és nincsen is enyészet.
Nem erre a modellre épül a világ,
minden pontos, semmi sem hevenyészett,

előkerülhet sok váratlan furcsaság.
Igazi létezők azok csupán, kik mennek,
az él, aki felemeli a valagát,
kilép, és úgy feszül neki a végtelennek.

2

Hány létezési technika vallott kudarcot,
hányféle reménykedés omlott a semmibe,
ami épp az új lehetőségekről harsog,
de szűk, és nem tudjuk, hogy mit kezdjünk vele,

hiszen a valamihez szoktunk, ami sokkal
kevesebb, de legalább kézzelfogható.
Minek is bajlódni az apró százasokkal,
hogyha a húszezrest elviszi az adó,

vagy ismertebb nevén a gyűlölt halandóság.
A megismerés helyén elég a tudás,
mi nem köti magához létével adósát,
mindent a társadalmi alapba beás,

a fej pedig végre újra üres maradhat,
ahogy felszabadult egyszer az ösztönök
alól, de mért is kéne lennie szabadnak,
ha minden fogaskerék üresen pörög

benne, mitől elkopik, részekre hull szét.
De mennyiféle távlat nyílik éppen így,
mennyi, tán nem is fölösleges lehetőség!
Az öröklét ügyesen meghalni tanít,

ami pont ugyanaz, mint ügyetlenül élni,
és épp ahhoz hívni megbízható tanút,
ami megváltoztat és másik hitre térít –
a jövő nem beláthatatlan alagút.

3

Régen nagyjából elég is volt elmesélni,
hogy mit látott a távolban az utazó,

hány ritka emlék kellett hozzá, mennyi évnyi,
hányszor hullt le rá és olvadt el ott a hó,

ahol nem is járt igazán az elbeszélő –
sosem teljes hazugság a fantázia.
Most háló van rajtunk, világban körbeérő,
és kötelező belebonyolódnia

mindenkinek:

4

„Ez a jövő, rég nem titok,
tudhatják ezt mindenhol a jólétesültek.
Nem tudni, mi amúgy is úgy van, nincsen ok,
hiába, hogy másféle hírek fölrepültek.

E vidéken egy királyságra szert teszek,
és másképpen telik el velem a középkor,
itt virtuális minden, így a félelem
s a fájdalom is elviselhető elég jól.

Láthatok számtalan idegen életet,
és elpusztíthatom mind, anélkül, hogy ölnék,
bent egyszerre sokszázféle idő ketyeg,
de ettől még sajnós egyik sem az öröklét,

afféle könnyű utazás csak befelé,
itt eljuthatok minden egzotikus helyre,
magamtól távolodni sohasem elég,
az önhíányos világot hogyan viselje

az önhíányos érzékek bátor ura,
ki nem hasonlíthat semmiben az Istenre,
mert ő ennyire nem-lenni nem tud soha,
ő az, aki tervez – nem az, akit terveztek:

íme a fejére állított túlvilág,
íme az emlék nélkül maradó történések.
Egy újabb kor persze mindig csak furcsaság
annak, ki az elejét látja, nem a végét,

aki nem érti, viszont belekényszerül.
Jobban teszed, ha azt mondd nekem: Mesélj még!
Te nem veszed észre, hogy nemlétem repül?”

5

Elég, elég, ne folytasd!

6

„Azt hiszed, megérné

most abbahagyni az űr átvilágítását,
ami nem térből épül föl, hanem csak az
egy és nulla adja, ahogy egymásba ráng át,
mégis teret épít, teljességgé dagad?”

Ki nem járja otthonosan ezt a világot,
ki nem tudja, erre mit és hogyan talál,
az a létezésre sokféle vétket ráfog,
miből összesen egy igaz csak, a halál,

de talán azt is lehet jóra magyarázni,
ha érdekelnek még a magyarázatok.
A semmi határán kis hajnalfény ragyog,
a pusztulás is kaphat rövidzárlatot.

„A felhőbe fölme gyünk értelmet keresni,
arra nemrégiben még Isten lakhatott,
most meg a gépi lét, magára nézve senki,
sosem sír, nem érez, és sosem zaklatott.

Eszerint az érzelmek is átalakulnak,
és gyakran semmivé fozzlik a testi vágy,
a kék letölthető lesz a netről maholnap,
véget ér a másiktól függő szolgaság.

A szabadságot hirdetem: Nem kell érzélgés!
Nem kell a sok kikényszerített vallomás –
mindegyik hazugság. A legkevésbé elmés,
ha ilyesmihez köti az ember magát.

A sors legvégül a testünkbe is bejuthat,
olyan program fut bennünk, mi neki való,
A gond mind közül legjobb barátja a gondnak,
semmi nem védhető, s nem kiszámítható.”

7

Minden túl érdekes, túl izgalmas köröttünk,
és lényegében minden csak szórakozás,
de a világra mégse szórakozni jöttünk,
unom, hogy nem lehet érdekes semmi más,

csak az, amin mindenki el tud szórakozni.
Míg a munkát elvégzi helyettem a gép,
a fontos tudásról még azt se tudhatom, mi,
hogy lényeges, vagy lényegében semmiség,

a rejtett áramok, titkos összefüggések
el vannak ásva olyasféle dolgok alá,
mint amilyen a végtelennek érzett élet,
ami jogos remény, de súlyos öncsalás.

És akkor még megnyílhat a virtuális tér,
a tárgyszerűvé lefékezett képzelet,
a képtelenségekre vadászgató sintér,
ami nem békülhet meg sohasem veled,

pedig egyébként olyan szép béke támad
a sokféle feszültségből előbb-utóbb,
fölösleges is léteznie a világnak,
ha közben divatjamúlt, ócska és leszólt,

mert a világ is csak addig van, míg tudom, hogy
benne vagyok és óróla gondolkodom,
de aztán, amikor végül a tudatom fogy,
lefagy, és nem élvezet már az unalom,

amikor a mélységek végleg kisimúlnak,
a perces végtelen beteg szívként kihagy,
s mind nagyobb súlya lesz a meg nem történt múltnak,
leáll a lélek és megreped a kisagy,

8

ugyanakkor kettétörök a világúr is,
s a kettő közti úrbe bezuhanhatok,
a reménytelenség közben mégis megőrjít,
bár semmi rosszat nem tettem, kimondva sok,

ahogy sok, sok, sok már a kevés vagy a semmi,
ahogy kevés, kevés, kevés mindig a sok,
mikor merem majd végre halálnak nevezni,
mi nyüzsg, terjeszkedik, mint a városok,

ami színesen kavarog, de képzelet csak,
ami üresen tátog, mint a cápaszáj,
ami nincsen, de magabiztos híre megcsap,
magában keres, s véletlenül megtalál.